

NOVUS/SVT VÄLJARBAROMETER 2 DECEMBER 2022

S ökar och M fortsatt näst största parti

Novus/SVT väljarbarometer i november

Alla förändringar som presenteras här är relativa förändringar jämfört med föregående undersökning. Är förändringarna statistiskt säkerställda står det utskrivet. **I den här undersökningen förekommer inga signifikanta förändringar jämfört med november månad.**

Moderaterna

Moderaternas väljarstöd minskar med 0,5 procentenheter jämfört med november till ett väljarstöd på 19,7 procent. Moderaterna vinner framför allt väljare från Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna men tappar till Soffan, Liberalerna och Socialdemokraterna. Jämfört med valet 2022 har Moderaternas väljarstöd ökat med 0,6 procentenheter.

Liberalerna

Liberalerna hamnar under 4% spärren och får ett väljarstöd på 3,6 procent, en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med november. Liberalerna vinner väljare från Centerpartiet och tappar väljare till Moderaterna. Jämfört med valet 2022 så har Liberalerna väljarstöd minskat 1,0 procentenheter.

Centerpartiet

Centerpartiets väljarstöd fortsätter öka, jämfört med november ökar det med 0,2 procentenheter och de får nu ett stöd på 6,1 procent. Centerpartiet vinner väljare från Soffan och tappar väljare till Socialdemokraterna. Jämfört med valet 2022 har Centerpartiets väljarstöd minskat med 0,6 procentenheter.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna väljarstöd fortsätter att minska något och de får nu ett väljarstöd på 4,5 procent, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med november. Kristdemokraterna tappar väljare till Moderaterna. Kristdemokraterna ligger nu 0,8 procentenheter under sitt valresultat 2022.

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna fortsätter vara det enskilt största partiet med ett väljarstöd på 34,2 procent, en ökning med 2,0 procentenheter jämfört med november. Socialdemokraterna vinner främst väljare från Sverigedemokraterna men även Liberalerna, Centerpartiet och Moderaterna. De tappar främst väljare till Soffan. Socialdemokraterna ligger nu 3,9 procentenheter över sitt valresultat 2022.

Vänsterpartiet

Väljarstödet som Vänsterpartiet får ligger på 7,5 procent, en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med november men en ökning på 0,7 procentenheter jämfört med valet 2022. Vänsterpartiet tappar väljare till Socialdemokraterna.

Miljöpartiet

Miljöpartiets väljarstöd minskar med 0,5 procentenheter jämfört med november, så de får ett väljarstöd på 4,0 procent. Miljöpartiet tappar främst väljare till Soffan, men även till Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna. Sedan valet 2022 minskar Miljöpartiets väljarstöd med 1,1 procentenheter.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna ligger kvar på en tredjeplats med ett väljarstöd på 18,9 procent. En minskning med 0,5 procentenheter sedan november. Sverigedemokraterna tappar väljare till Socialdemokraterna, Soffan och Moderaterna. De vinner väljare från Miljöpartiet. Jämfört med valet 2022 har deras väljarstöd minskat med 1,6 procentenheter.

Om det var val idag skulle mandaten fördela sig enligt följande: Moderaterna 72, Liberalerna 0, Centerpartiet 22, Kristdemokraterna 17, Socialdemokraterna 126, Vänsterpartiet 28, Miljöpartiet 15, Sverigedemokraterna 69.

Novus har i den här undersökningen sökt personer via telefon, sms och per post under perioden 31 oktober - 27 november 2022. 3682 personer besvarade undersökningen. Andelen osäkra väljare låg på 6,8 procent.

Analys

Det sker lite väljarförändringar från månad till månad sedan valet, alla förändringar jämfört med november ligger inom den statistiska felmarginalen. Men det betyder inte att det inte hänt något. Det betyder att vi inte matematiskt kan fastställa att förändringen från en månad till en annan är större än det teoretiska mätfelet. Det låter rätt teoretiskt, men det är viktigt att påminna om att undersökningar baserat på slumpmässiga urval av gruppen som skall undersökas ger en tillförlitlig bild av gruppens syn på en fråga. Tillförlitligheten kommer via felmarginalen. Vi vet alltså hur tillförlitlig undersökningen är. Med 95 % sannolikhet är stämmer Novus väljarbarometer med vad svenska folket skulle rösta på om det vore val idag inom den statistiska felmarginalen. MEN det förutsätter att du har ETT slumpmässigt urval. Skall man vara extra noga med forskningen bakom det alla undersökningar mer eller mindre baserar sina metoder på. Den enda metod forskningen VET fungerar. Så är det tyvärr bara Novus som idag i Sverige har ETT slumpmässigt urval för våra undersökningar. Också då de enda som kan ange en populationsuppskattning. De andra kan säga hur många av de tillfrågade som svarat ett visst svar. Det låter kanske som samma sak, men det betyder att man bara kan uttala sig om de som svarat. Inte att de som svarat tycker som hela gruppen som skall undersökas.

Jag kom precis tillbaka från forskarkonferensen WAPOR, där Novus var ett av få privata företag som presenterade forskning. De andra var från några av de bästa universiteten från hela världen. Där vi delade med oss om metodutveckling och hur man bibehåller trovärdigheten, och kulturella skillnader och utmaningar, både i metoder och i faktiska undersökningar. Jag presenterade Novus Coronastatus, som fortsatt vad jag vet är det enda som gjorts under pandemin som gav en tillförlitlig bild av hur många som var sjuka och hur sjuk man faktiskt var av covid.

Varför skriver jag om metoder när det heter analys av väljarbarometern? Ja till att börja med, vad är det för mening att analysera data om man inte vet om den stämmer? Syftet med undersökningar är att ge populationsuppskattningar av åsikter. Det handlar inte om att tala om vad de som svarat tycker, utan vad hela gruppen man skall undersöka tycker. Detta glöms bort nästan överallt. Logiska feltänkt eller slarv, där man glömmar bort att det tyvärr ofta inte är samma sak. Det finns ingen idé att analysera väljarflöden om det inte har hänt. Eller hur.

Men vad har hänt nu då sedan valet om vi nu skall fokusera lite specifikt på väljarbarometern?

Jämfört med valet ser vi stora väljarförändringar. Vi har faktiskt fem statistiskt säkerställda förändringar sedan valet:

L -1,0. L har tappat sina stödröster, dom rädda dem in i riksdagen, det har ju inte gjort det bättre att de har en publik intern konflikt kring Tidöavtalet.

KD -0,8, tappar också säkerställt, men den praktiska effekten av det är inte lika dramatisk som L. **S + 3,9**, den stora vinnaren sedan valet. Det var exakt 9 år sedan S nådde denna nivå i väljarstöd. Förtroendet för Andersson är fortsatt det starkaste av alla partiledare och de rider på kompromisserna i Tidöavtalet och lägger mycket krut på att prata om löftesbrott. S vinner främst väljare från SD. SD väljare som fortfarande vill se de samhällsproblem de var så oroliga för att de röstade på SD. Men nu efter regeringsskiftet har inte brottsligheten gått ned, man har inte kompenserats för elpriserna och drivmedel är fortfarande lika dyrt för att ta några exempel. Att det skulle kunna lösas så här snabb är väl egentligen inte rimligt. Men i dagens här och nu logik som politiker och media lever i så skapas ofta orimliga förväntansbilder som politiker gärna ställer sig bakom. Men när man sedan inte kan leverera i samma takt så straffas ansvariga politiker. Nu är inte S ansvariga och de är tydliga med att påminna om den höga förväntan väljare bör ha på ansvariga. Jag tror inte samhället hade sett annorlunda ut om S suttit kvar i regeringen. Men de är inte sena att peka på problem de sannolikt själva inte heller hade kunnat lösa om det suttit kvar i regeringen. Det är väl tyvärr så här den politiska strategin kommer fortsätta att fungera. Även om det faktiskt underminerar tilltron till våra folkvalda.

MP - 1,1, även MP har tappat en stor del av stödrösterna, men de har fortfarande fler väljare nu än de hade på valdagen om man räknar bort de som sa att de röstade på MP som en taktikröst och egentligen hade röstat på ett annat parti. På valdagen hade inte MP klarat 4% spärren om de inte fått stödröster pga, de flesta av dessa kom som en konsekvens av nödropet som läcktes ut i media på fredagen. Efter att vi hade släppt vår väljarbarometer. Ett exempel på att väljarrörligheten sker ändra

fram till valdagen. Vi försöker inte förutsäga framtiden och partier och media försöker få väljare att ändra sig ända fram till valdagen. Vi slutar undersöka på torsdagskvällen för att vi inte skall anses ha en slutgiltig röst kring hur det kommer gå i valet. Något annars vi vet att media inte hade kunnat hålla sig från göra om vi bistått med underlaget. I de länder där det blivit riktigt fel, är pga framtidsprediktioner på grund av undersökningar som gett sken hos väljarna att man inte ens behöver rösta. Det har en direkt påverkan på röstbenägenheten. Det är bevisat i alla fall man låtsats att en nulägesanalys är en framtidsprediktion.

SD – 1,6, SD tappar främst till S på grund av anledningarna jag beskrev under stycket för S ovan. När jag ändå pratar om valet och händelser på slutet i valrörelsen kan jag nämna M också, där hävdas det att Novus hade fel, för vi "missat" M två val i rad. Gör man en analys på väljarrörligheten utifrån eftervalsundersökningarna som vi gör så ser man snarare att båda gångerna ha M vunnit på regeringsdugligheten de sista dagarna. När väljarna rannsakar sig själva så landar fler till slut i M på valdagen. 2018 accelererades det av Åkessons uttalande på fredagen om "de är inte svenskar". I år kan jag ännu inte peka på en specifik händelse. Men vi ser att så var fallet även i år när vi analyserar väljarbarometrarna och Novus eftervalsundersökning.

Från Novus eftervalsundersökning roade jag mig med att titta på vilket väljarstöd partierna fått om man tog bort taktikrösterna.

	M	L	C	KD	S	V	MP	SD
Valresultat	19,1	4,6	6,7	5,3	30,3	6,8	5,1	20,5
Stödröster	1,8	1,0	1,1	0,6	3,2	0,3	1,6	1,8
Utan stödröster	17,3	3,6	5,6	4,7	27,1	6,5	3,5	18,7

Visst detta är en förenkling för de större partierna, eftersom de också förlorade väljare till de små pga taktikröster. Men ändå lite intressant att titta på, främst då L och MP som inte hade klarat 4% spärren utan stödröster.

Så det blev inte bara en liten utbildning om hur tar fram tillförlitligt fakta, det blev en lite längre väljaranalys också till slut. "Something for everybody" som nu fick mig att tänka Baz Luhrmann.

Ja jag lyssnar ofta på musik när jag skriver analyserna, och nu måste jag helt plötsligt lyssna på Everybody's free (to wear sunscreen"), hjärnan är lustig och priming är något vi som bra undersökare hela tiden har med i beräkningen i vår analys.

Torbjörn Sjöström

VD

Novus/SVT Väljarbarometer

Novus Väljarbarometer publiceras i samarbete med SVT. Väljarbarometern genomförs varje månad. Målgrupp för undersökningen är svenska väljare.

Undersökningen

Novus/SVT väljarbarometer genomförs inom ramen för Novus telefonomnibus. Undersökningen genomförs med hjälp av telefonintervjuer, SMS och vykort med ett riksrepresentativt urval av svenska medborgare 18 år och äldre utan övre åldersgräns. Telefonintervjuerna har genomförts av PFM Research på uppdrag av Novus.

Undersökningen ger svar på frågan om hur man skulle rösta om det var val till riksdagen idag.

Resultatet är efterstratifierat på kön, ålder, region och valt parti i riksdagsvalet 2022. Andelen osäkra väljare är de som inte vet vilket parti de skulle rösta på.

Signifikanta förändringar

Förändringar som är större än följande sedan föregående undersökning är statistiskt signifikanta: M 2,0 %, L 0,9 %, C 1,2 %, KD 1,0 %, S 2,3 %, V 1,3 %, MP 1,0 % och SD 1,9 %.

För ytterligare information se www.novus.se

	Valet 2018	Valet 2022	Okt 2022	Nov 2022	Dec 2022	Förändring jmf. november
M	19,8	19,1	19,6	20,2	19,7	-0,5
L	5,5	4,6	4,1	4,0	3,6	-0,4
C	8,6	6,7	5,7	5,9	6,1	+0,2
KD	6,3	5,3	4,9	4,7	4,5	-0,2
S	28,3	30,3	31,1	32,2	34,2	+2,0
V	8,0	6,8	7,2	7,6	7,5	-0,1
MP	4,4	5,1	5,0	4,5	4,0	-0,5
SD	17,5	20,5	20,8	19,4	18,9	-0,5
Annat parti	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5	-
Andel osäkra	-	-	4,4	5,1	6,8	-
Antal intervjuer	-	-	3072	3514	3682	-